

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

W sprawie mieszkaniowej w Polsce

Na tle ogólnej biedy i kurczenia się lub utraty zarobków pracowników umysłowych i fizycznych rzucają bywają hasła obniżki środków egzystencji warstw ludności. W podobny sposób i na gruncie Częstochowy wszczęto akcję ku wywołaniu potaniań kosztów mieszkania. Akcja ta ma zresztą w Polsce już swoją historię; oddźwięk jej widzieliśmy pod koniec ubiegłego roku w Sejmie w postaci wniosku P. P. S. o obniżkę ustawowego komornego o połowę; pozątem w całym kraju związki lokatorskie prowadzą agitację, nie cofając się czasem przed grubym kłamstwem. Tę też byłoby pożytecznym, aby społeczeństwo zapoznało się ze sprawą mieszkaniową ze źródeł obiektywnych i poważnych, uwzględniających również położenie i rolę dostarczycieli mieszkań t.j. właścicieli domów. W tym celu sięgamy do materiałów, które, zebrane przed kilku zaledwie miesiącami, nie straciły nic ze swej aktualności.

Majątek, jakim własność nieruchomości sponuje przedstawia wielką wartość. Można go z dużym prawdopodobieństwem trafności ocenić na jakieś 7—8 miliardów złotych. Stanowi to około 10—12 proc. ogólnego majątku narodowego Polski.

Jednak sama suma, chociaż jest wielka, jeszcze nie jest wszystkim. Należy zbadać, jak ta część majątku społecznego jest podzielona pomiędzy poszczególne jednostki. Zaczernięte z ogólnego spisu nieruchomości z 1921 r., i z Rocznika Stat. Min. Skarbu z 1931 r.

Otóż w miastach posiadaliśmy w 1921 r. domów mieszkalnych: małych, zawierających od 1—4 mieszkań 369.726 czyli 82 proc., średnich, zawierających od 5—10 mieszkań 59.323 czyli 13,5 proc.; wielkich, zawierających od 11 i więcej mieszkań 19.430 czyli 4,5 proc.

Zatem Polskie miasta mają olbrzymią przewagę domów małych (82 proc.). Jest to bardzo ważne i dotychczas zupełnie niedoceniane zjawisko, społeczeństwo bo wemylnie uważa, że typowy właściciel domu jest człowiekiem zamożnym, czemu przytoczone liczby zadają kłopot.

Drugie zestawienie (Min. Skarbu) jest jeszcze wymowniejsze. Oto przeciętny roczny przychód brutto z jednej nieruchomości (a więc łącznie z fabrykami) w r. 1928 wynosił w poszczególnych okręgach lzb Skarbowych: Białostockiej 686 zł, Brzeskiej n. B. 314 zł., Grudziądzkiej 1343 zł., Kieleckiej 857 zł., Krakowskiej 971 zł., Lubelskiej 543 zł., Lwowskiej 829 zł., Łódzkiej 2257 zł., Łuckiej 357 zł., Poznańskiej 1657 zł., Warszawskiej (miasto) 18.014 zł., Warszawskiej (okręg) 800 zł., Wileńskiej 1486 zł.

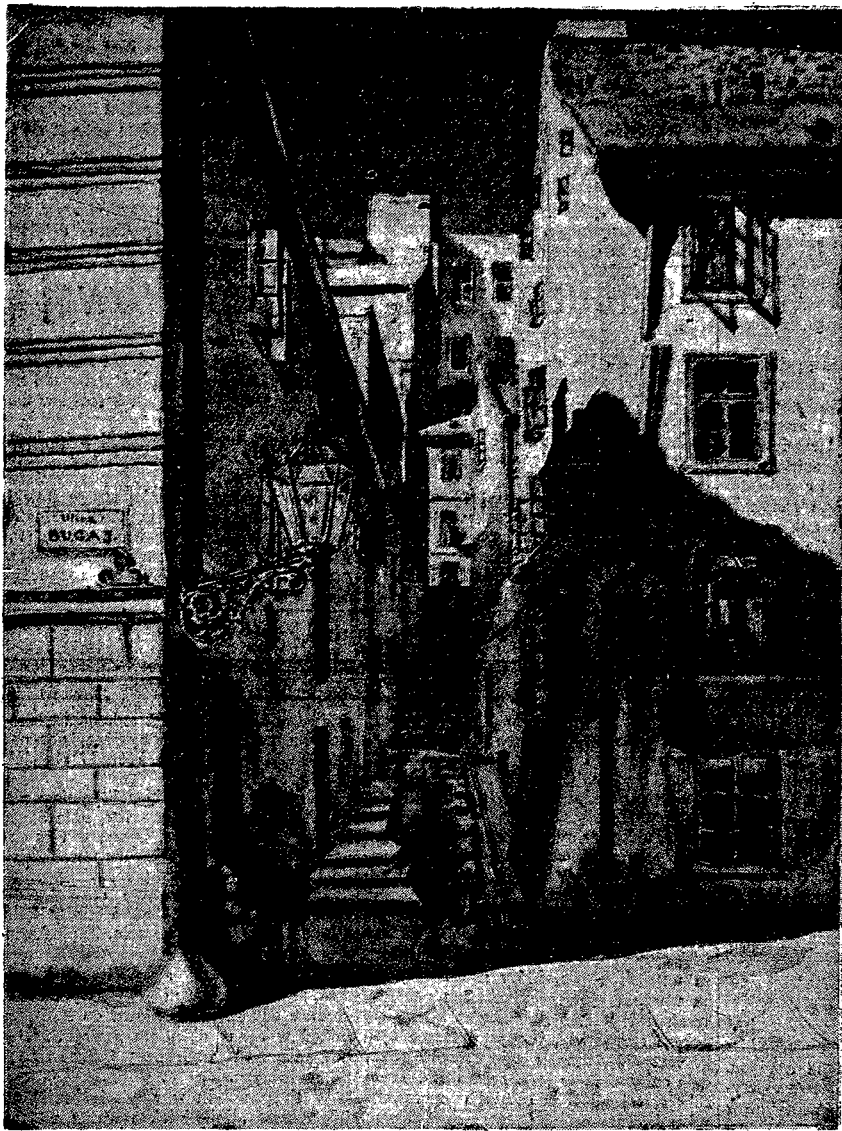
Średnia rocznego dochodu brutto z domu dla całej Polski wynosi 1329 zł.

Oto jakimi dochodami rocznie obracają owi zozydzeni „burżuazy”, dochodami

mieszniaków 34 proc., drobnych kupców 12 pr., niższych funkcjonariuszów 4 pr., bez zawodu 18 proc., emerytów 0,5 proc.

Zatem zdecydowaną przewagę mają robotnicy i rzemieślnicy. Prawdopodobnie w innych miastach, gdzie niema tylu fabryk, żywioł rzemieślniczy będzie jesz-

Kino-Teatr „MUZA”
Wzruszający dramat
Ostatni romans
w rol. gł. Iwan Petrowicz i Agnes Esterhazy
Nad program: AKTUALNOŚCI P. A. T-2
Wejście od 50 gr. Pocz. o 5 p. Szczegóły w afiszach

Hustracja nasza przedstawia charakterystyczną ulicę Bugaj w Warszawie. Zarówno spadziste schodki zamalst jezdni w zaułku, jak i architektura starych domów stanowią pełną uroków całość zabytkową.

DWA OKOŁO
SWIETOJAŃSKIE

z których przecież muszą opędzić wszystkie wydatki, związane z domem.

Jeżeli przyjmiemy, że gazeciarz ma dziennego obrotu 5 zł., a dorożkarz — 7 zł., to łatwo wyliczyć, że każdy z nich jest większym burżujem od „typowego” właściciela domu.

Jedynie śródmieście Warszawy stanowi jaskrawy wyjątek i prawdopodobnie zarówno tak zwana opinia społeczna, jak i sfery decydujące w polityce kształtowały swój pogląd na stosunki majątkowe właścicieli domów na podstawie li tylko stosunków warszawskich. Ale na podstawie wyjątków — bo takim jest Warszawa — nie można tworzyć ogólnej reguły.

Teraz chciałbym odpowiedzieć na pytanie kogo reprezentujemy.

Właścicieli domów w Polsce jest około 500.000, zatem tylko o 30 proc. mniej, niż posiadamy robotników.

Jakie stanowiska społeczne zajmują właściciele domów? Statystyki, których dała odpowiedź na to pytanie, nie posiadamy. Natomiast w Łodzi na podstawie przeprowadzonej ankiety wykazano następujące zawody właścicieli domów na przedmieściach: robotników 31,5 pr., rze-

zycie liczniej reprezentowany.

Ale same dobra materialne nie są w życiu społecznym czynnikami decydującymi; o walorach społecznych danej warstwy decydują na długą metę jej walory charakteru duchowego, jej światopogląd.

Jest typ człowieka, który uważa, że żyje poto, aby „używać”; a ponieważ „używanie” pochłania pewne kwoty, prze to wydaje wszystko, co zarobi, a czasami i więcej, trwoniąc majątek, jaki posiada. Są to ludzie nieprzezorni, nie przewidujący, że może nadejść choroba, a musi — starość. Jeżeli mają rodzinę, nie troszczą się o jej przyszłość na wypadek swojej śmierci. Jest to typ człowieka sympatycznego, miłego i gładkiego w obęściu.

Jest jednak typ człowieka, który uważa, że żyje poto, aby spełnić obowiązki wobec społeczeństwa, wobec rodziny. Typ surowy i twardy. Typ przemyślny i przewidujący; z troską patrzący w przyszłość. Typ, chcący zabezpieczyć siebie i rodzinę przed niespodziankami losu. Dla tego odkłada część swojego zarobku na czarną godzinę. Gdy uzbiera kapitał, lokuje go często w jakiejś nieruchomości. Jeżeli chcielibyśmy ocenić te dwa typy

ludzkie nie z punktu widzenia przyjemności, jakiej doznajemy w obcowaniu z nimi, lecz z punktu widzenia ich wartości dla społeczeństwa, ich wartości socjologicznej, państwowej — wtedy wybór nasz musi paść na ten drugi typ — surowy i twardy, jak zaznaczyłem.

Otóż w szeregach tego drugiego typu człowieka społecznego, w największym te go słowa znaczeniu znajduje się ogromna większość właścicieli domów.

Jeżeli dzisiaj istnieje powszechna naganka na właścicieli domów, to musimy sobie uprzytomnić, że spór o komorne nie jest istotną, najgłębszą przyczyną. Dziś zmagają się dwa światopoglądy. Walka ta jest stara, jak świat. Musimy sobie dobrze uświadomić, o co chodzi naszym ideowym przeciwnikom — o zwalczanie naszego światopoglądu, o zwalczanie nas, jako reprezentantów tej idei społecznej. Dlatego też, walcząc na drobnym odcinku tej gigantycznej walki, która toczy się na całym świecie, musimy sobie uświadomić, że walczymy w obronie wielkiej, wzniołej; i doniosłej sprawy. To przesądzenie niechaj nam będzie bodźcem do dalszych wysiłków, do dalszych zma-

Zjawiska astronomiczne w kwietniu.

Gwiazdozbiory „zimowe” ustępują już z wieczornego nieba.

Z planet widoczne są Wenus, Jowisz i Saturn, Wenus, przyswiewająca od zmeridjanu na wschodnim niebie, przewyższająca obecnie blaskiem wszystkie gwiazdy i planety. Zachodzi dopiero w 4 godzinę po Słońcu i jest w kwietniu najdogodniej w roku dostrzegalna. Jowisz pojawia się o zmroku w pobliżu południka i zachodzi po północy. Saturn wynurza się z pod południowo-wschodniego horyzontu pod koniec nocy, 2 1/2 godziny przed Słońcem. — Wenus wędruje wraz ze Słońcem na tle gwiazd ku wschodowi. 3 kwietnia minie od południa Plejady w odległości kątowej 3 tarcz Księżyca. Stopniowo zbliża się do niemal nieruchomego względem gwiazd Jowisza, obok którego przejdzie — oczywiście tylko wskutek działania perspektywy — 20 października w odległości kątowej równej 1/4 tarczy Księżyca, tworząc z nim rzadko przytrafiającą się bliską konjunkcję.

8 kwietnia wieczorem będzie można obserwować wyraźnie „światło popielate” na nieoświetlonej bezpośrednio promieniami Słońca części tarczy naszego satelity. — 10 na zachodnim niebie nastąpi piękna konjunkcja planety Wenus z Księżycem, który przejdzie pomimo niej od północy. Analogiczne zjawisko będzie miało miejsce 15-go kwietnia w stosunku do Jowisza, 19 kwietnia Wenus po czyna już „nawracać” ku Słońcu, w którego blaskach zniknie w końcu czerwca. — Od 19 do 22 kwietnia pojawia się gwiazdy spadające Lirydy, pro mieniające z gwiazdozbiorem Herkulesa, widoczne obecnie wieczorem w pobliżu północno-wschodniego horyzontu. Są to szczątki komety z r. 1861 L. Występują co pewien czas bardzo obficie.

Z komet perijodycznych, które w liczbie 9 maja się po jawi w tym roku, zaobserwowano dotychczas tylko dwie komety Grigg - Kjellerupa, oraz kometa Neujmina II. Obie dostrzeżono w obserwatoriach amerykańskich.

Do obserwacji gwiazdowego nieba najdogodniejsze będą, ze względu na brak jasnego światła Księżyca, wie czory z początku i w końcu miesiąca.

gań — aż do zwycięstwa.

Zwalczanie zaś najprzeróżniejsze mi środkami własności nieruchomości spowodowało przedewszystkiem ucieczkę najpewniejszej lokaty kapitału rodzimego i przyczyniło się nietylko do braku mieszkań, do obniżenia moralności publicznej, ale w głównej mierze spotęgowano trapiącą dziś nasze społeczeństwo plagę bezrobocia.

Jestemy rycerzami z pod znaku św. Jerzego. Walczymy ze smokiem, jaki w postaci radykalizmu społecznego zagraża już nie tylko naszemu stanowi posiadania, ale naszej kulturze i naszej przysłości politycznej.

Słow. Właśc. Nieruchomości w Częstochowie.

Groza odłogów dla naszego rolnictwa.

W wyniku ciężkiego położenia gospodarczego rolnictwa znajduje się z nadchodzącą wiosną cały szereg gospodarstw rolnych woj. poznańskiego w niemożności wykonania w normalnych rozmiarach tegorocznych obsiewów wiosennych. Mimo, że w granicach woj. poznańskiego, jako całości, posiadane zapasy zboża na konsumpcję i wysiew są najzupełniej wystarczające, to jednak w całym szeregu powiatów część poszczególnych gospodarstw nie posiada bądź żadnych już zapasów zboża siewnego, bądź też posiada je w ilości niewystarczającej na wykonanie obsiewów wiosennych.

Chcąc zdobyć pewną podstawę dla oceny wynikającego z takiego stanu rzeczy niebezpieczeństwa znacznego obniżenia się powierzchni zasiewów i znacznego spadku produkcji zbożowej, Urząd Wojewódzki przeprowadził drogą ankiety odnośne dochodzenia u starostów powiatowych, zaś równocześnie z tem rozpisala Wielkopolska Izba Rolnicza analogiczną ankietę do prezesów oddziałów powiatowych Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych i dyrektorów szkół rolniczych na prowincji. Ankieta wykazała, że na ogólną liczbę 34 powiatów wiejskich województwa, zachodzi istotne niebezpieczeństwo niewykonania obsiewów wiosennych.

BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ

„RENOMA”

właśc. MARJAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja Nr. 21, Tel. 448.

Przyjmujemy: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.

Polera: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

Sprzedaje: Wyroby tytoniowe, papierosy oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

Obsługa solidna i szybka.

PRZEZ ZAKOPCONE

SKZIELKA. :: :: ::

Święta wielkanocne, jak to wszystkim wiadomo, minęły pod znakiem kryzysu. Szynki, chociaż tańsze, mniejszym cieszyły się popytem, a mniej było protokółów za opilstwo, gdyż zwolennicy napojów wysokowych, pod wpływem sanacyjnej koniunktury zaczynają potrośnie zmieniać orientację, przedzierzgać się w zdecydowanych stronników prohibicji.

Co więcej, pod wpływem przemocy redukcyjnych prądów, nawet huk wiwatów z cali-chloricum rozlegały się rzadziej, niż po inne lata i ograniczone zostały przeważnie do sporadycznej strzelaniny podczas rezurekcji. Widocznie kryzys dotknął i ulicznych kanonierów, którym zabrakło drobnych na wybuchową amunicję.

Nie wiem za co i w jaki sposób urządzali świętowanie urzędnicy państwowi, którym pensje wypłacano dopiero na Prima Aprilis, ale że z gotówką ogólny jest skweraś, o tem przekonała mnie wymownie bodaj następująca wiadomość autentyczna:

Ze Zdunskiej Woli (woj. łódzkie) doniosły dzienniki, że na jarmark przedświąteczny przybył jeden z okolicznych włocjan, niejaki Pietrzykowski, przyprowadzając na sprzedaż swego 18-letniego syna!

Ponieważ miał trzech synów w domu, skrajna nędza nie pozwalała mu na ich wyżywienie, zofiarował kupno swego syna za 50 złotych. Znalazł się też nabywca

nych w 3 powiatach na obszarze wyżej 25 proc. do 40 proc. normalnej powierzchni obsiewów, w 6 powiatach na obszarze 20 proc. do 25 proc., w 10 (względnie 7) powiatach na obszarze 10 do 15 proc. i w 4 powiatach na obszarze poniżej 10 proc. Wobec tak zatrważająco szerokiego rozmiaru woj. zagrażającej woj. poznańskiemu kłeski pozostawienia odłogiem znacznych przestrzeni żyznych i zawsze jeszcze w wysokim kultury rolnej pozostających obszarów uprawnych, przeciwdziałanie temu zjawisku jest już nietylko samą kwestją egzystencji ogromnej liczby warsztatów rolnych, ale również zagadnieniem o charakterze ogólnogospodarczym i spo-

łeczny.

Uwzględniając nawet wszelkie możliwości pomocy sąsiedzkiej pomiędzy samymi rolnikami, jak również pomocy ze strony miejscowych instytucji finansowych, spółdzielczych i komunalnych, które jednakże same znajdują się w krytycznych warunkach. Jakkolwiek wydatniejsza pomoc ze strony czynników miejscowych w chwili obecnej w poznańskim nie może być brana pod uwagę, tak, że jedynie pomocną okazać się może rychła i wydatna akcja kredytowa państwa, za pośrednictwem i z przejęciem całkowitego del credere przez państwowe instytucje finansowe.

Manewry wojskowe we Francji

wykazają stan motoryzacji armii.

Paryż. — W roku bieżącym wielkie francuskie manewry jesienne odbędą się w mniejszych rozmiarach aniżeli w latach ubiegłych, przynajmniej w zakresie stanu liczebnego. Głównym zadaniem tegorocznych manewrów będzie zbadanie stanu motoryzacji armii. Kwestia ta, zdaniem rzeczoznawców wojskowych, stanowi obecnie dominującą troskę francuskiego sztabu generalnego.

Między in. 15-ta dywizja piechoty, ma-

jąca wystąpić przeciwko 2-jej dywizji północno-afrykańskiej, zostanie zaopatrzona w nowe pociski najrozmaitszych typów oraz w nowoczesny materiał motoryzacyjny. Manewry tegoroczne odbędą się w okolicy obozu ćwiczebnego Mailluy, w drugiej połowie września, w obecności generałów Weygand'a, szefa sztabu generalnego Gamelina'a oraz najwyższej rady wojennej i naczelnego inspektora artylerji i motoryzacji, generała Maurina'a.

Odbudowa Europy środkowej

bez udziału Polski jest niemożliwa.

Paryż. — Po raz pierwszy w prasie francuskiej zamieszcza wczorajszy „Paris Soir” zamierny głos swego korespondenta londyńskiego, który żąda wciągnięcia Polski do akcji odbudowy Europy środkowej, proponowanej przez projekt unii naddunajskiej.

Londyński korespondent „Paris Soir” donosi mianowicie, że wskutek alarmujących pogłosek o zamierzonej moratorium, ogłoszonym dla zobowiązań zagranicznych Austrii, Węgier, Bułgarii i Grecji, konferencja 4-ch mocarstw, która

wyznaczona jest w Londynie na 6 kwietnia stanowić będzie tylko wstęp do zasadniczych omówień tych kwestji w Genewie.

Ponieważ trzeba się liczyć z trudnościami finansowymi Niemiec, nie będzie można postawić sprawy odbudowy Europy bez włączenia do niej spraw Polski. Zasadnicze omówienia państw zainteresowanych toczyć się będą według informacji „Paris Soir” na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Ligi, które rozpocząć się ma w Genewie w dniu 12 b. m.

Morderstwa polityczne w Małopolsce Wschodniej

Bojówkarze hajdamaccy, hulają w województwie tarnopolskim.

Lwów. — W województwie tarnopolskim, gdzie w okresie zimowym rozrzucono po wsiach masowo ulotki, podpisane przez tajną Organizację Ukraińskich Nacjonalistów (OUN), zaczynają być na porządku dziennym morderstwa polityczne.

W Tekłowie, w pow. skałackim w nocy 29 marca zamordowany został w sposób skrytobójczy zasłużony działacz wiejski Jan Maryszczak, sekretarz gminny. Morderca okazał się członkiem ukraińskiej bojówki terrorystycznej, 27-letni Iwan Ho-

łodaj; syn bogatego gospodarza. Wyrafinowany zbrodniarz dla uniemożliwienia pościgu przez psa policyjnego, posypał miejsce pod oknem, z którego strzelał, tabaką.

Drugą zbrodnia na tle politycznym popełniona została w czwartek, dnia 31-go marca wieczór we wsi Okno, w tym samym powiecie. Ofiarą teroru ukraińskiego padł tutaj włocjanin Wasyl Zatyryka, znany ze swego lojalnego stosunku do państwa polskiego. Ciężko ranny kulą Zatyryka walczył ze śmiercią. Zarządzone

LEKARZE-SPECJALIŚCI
zalecają kąpiel
DZIECKA tylko
Mydłem DEBE SZOFMANA

przez policję dochodzenia doprowadzili do ujęcia mordercy w osobie bojownika Oleksy Medelskiego. Obaj zbrodniarze staną przed sądem doraznym.

TELEGRAMY

KOMISJA RUMUNSKO-SOWIECKA ZBADA STRASZNĄ MASAKRĘ NAD DNIESTREM.

Paryż. — Według informacji paryskich, mieszana komisja sowiecko-rumunska, mająca uregulować ostatnie wypadki graniczne, zbierze się dnia 12 kwietnia.

Ze strony rumuńskiej w rokowaniach wezmą udział dwaj ministrowie. Rosja wysła w charakterze delegatów kierownika GPU, Mienżyńskiego oraz dwóch jego współpracowników.

Komisja zbada uciekinierów sowieckich w sprawie zbiorowej masakry nad brzegami Dniestru. Jak zapewniają, rząd rumuński wystąpi z propozycją przesłania na tę konferencję również delegatą, Ligi Narodów.

HERRIOT O FEDERACJI NADDUNAJSKIEJ.

Paryż. — Były minister Herriot ogłosił artykuł o inicjatywie francuskiej w sprawie federacji naddunajskiej. Herriot m. in. stawia pytanie, czy obecny moment trudności w dziedzinie rozbrojenia i reparacji jest odpowiedni dla poruszania sprawy naddunajskiej. Herriot zapytuje, jaka jest prawdziwa polityka Francji, i czy rząd francuski dąży do ogólnego porozumienia, czy też do układów regionalnych. Procedura realizacji planu porozumienia naddunajskiego zawiera szereg niejasności. Czy konferencja 4 mocarstw ma przygotować grunt dla porozumienia pięciu państw naddunajskich, czy też można to osiągnąć w drodze porozumienia samych zainteresowanych krajów. Należy uniknąć wrażeń, że polityka, naddunajska jest nieprzemyślana. Następnie Herriot stawia

Binokle i okulary różnych fasonów ze szkłem najlepszym i światłowej sławy fabryki Zeisa, ściśle dostosowane podług przepisów pp. Okulistów, wykonane solidnie i fachowo. Lornetki, lupy, termometry lekarskie i pokojowe. Aparaty fotograficzne znanych firm, oraz przybory fotograficzne, wyroby stalowe i rakietki tenisowe

K. SOCZEK Optyk
Częstochowa, II-ga Aleja Nr 16, Telefon Nr 225.
CENY KONKURENCYJNE.

rolnictwie. Grozę sytuacji powiększa fakt, że w tym roku zamknięta będzie całkowicie emigracja sezonowa do Niemiec, dokąd w roku ubiegłym z województw pogranicznych wędrowały tysiące robotników rolnych.

W Przyborowiu w powiecie brzeskim, jak donosi „Robotnik”, werbuje niejaki Sroka dziewczęta do dworu księcia Sanguszków w Tarnowcu. Prócz żywności mają one otrzymywać po 25 groszy dziennie (!).

Jakże ponętne w tych warunkach przed stawiają się wynagrodzenia naszych służących, które oprócz całodziennego utrzymania pobierają po 30 i 40 zł. miesięcznie.

Słowem na rynku pracy panuje wprost rozpaczliwa sytuacja. Złe jest i kwita! Pod tym względem panuje zdumiewająca zgodność zapatrywania.

Mówią, że gdzie jest trzech Polaków tam cztery zdania. A jednak to nieprawda. Przekonał mnie o tem obrazek w kawiarni.

Siedziało trzech urzędników przy czarnej kawie i gdy jeden z nich oświadczył z rzewem westchnieniem:

— Rząd złe postąpił, że zmniejszył nam pensje!..

Drugi kompan dorzucił:

— I złe zrobił również, że nie wypłacił pensji na święta.

A trzeci, najstarszy wiekiem jak echo, dodał:

— A najgorsze już to, że mamy w perspektywie znacznie okrojone emerytury.

Widzimy więc, że pod wielu względami panuje budująca zgodność nastrojów i orientacji.

Taka sama zgodność zapatrywań istnieje na punkcie nadmiernych ciężarów podatkowych. Dochodzi już do tego, że w Warszawie pociągnięci zostali do opłat podatku dochodowego nawet... dozorczy domowi — risum teneatis amici!

Dozorca domowy czyli t. zw. portier z natury swego zawodu należy do gatunku proletariuszy, ale w Warszawie podobno jest to zawód niezły, a w niektórych domach nawet dochodowy. Do takiego przynajmniej zdania doszły władze skarbowe, orientując się nietylko na nieuchwytną wysokość „szpery” (za otwieranie bramy), ile na wysokość odstępnych, jakie pobierają niektórzy dozorczy za odstępnie swej placówki. Odstępne to dochodzi nieraz do 3 tysięcy, a w dużych kamienicach do 10.000 zł.

Kto tyle płaci za posadę, ten oczywiście ma dobre zyski, powiedzieli sobie władze skarbowe i rozesłały wszystkim dozorcóm deklaracje podatku dochodowego, ostrzegając, że w razie niewypełnienia tychże, wymiar podatku nastąpi zaocznie.

Wśród „proletariuszy” zawrzało. Zwołują wielki wiec i przewidują strajk, głośno postępując na ucisk podatkowy. I cóż tu mówić o innych zawodach!

Maluczko, a dojdzie do tego, że w poszukiwaniu nowych pozycji dochodowych do opłacania podatków pociągnięci będą i chodzący po domach jałmużnicy.

A przynajmniej trzeba, że taki podatek miałby wielką przyszłość przed sobą, bowiem liczba dziadów w Polsce z tygodnia na tydzień wzrasta.

A c e r.

